

VINTER OCH BARNTEATER är en omständlig ekvation där X är en högst svårberäknad variabel. Oftast står X för väder, pendeltåg och kläder. Tant Klavers föreställning av "De tre små grisarna" en onsdagsmorgon i februari blir kraftigt försenad på grund av en borttappad barngrupp, som fastnat på ett pendeltåg någonstans mellan Bro och den lilla teatern på Hagagatan 48.

– Man kan inte börja utan dem när de har åkt så långt. De skulle bli jättebesvikna, säger Tant Klaver själv, Désirée von Bothmer. Hon tar emot barnen i sin Tant Klaverklädsel: mamelucker, svart plyschklädnad, rosa halsduk och svart hatt. Många barn har varit där förut och börjar genast prata med henne. Några är där för tredje gången och fröknarna räknar oroligt barnen gång på gång: jag har fyra här, har du fem där?

Alla barn ska få av sig overaller, mössor, vantar, halsdukar, raggsockor och tjocka tröjor. De mindre barnen blir skalade som lökar av idoga fröknar, äldre barn skalar sig själva. Till slut bänkar sig en hundradhövdad publik i mjukiskläder, sprakande elektriskt hår och stövlar. Spelet kan börja.

Tant Klaver pratar med barnen och frågar vad de heter, varpå alla förtjust gallhojtar sina namn till svar, som en ljusröstad kör med varsin text. Hon fortsätter med frågorna och barnen ropar vidare. Har någon här en nalle? Jaaa! Jag har en brun nalle! Jag har en gul! Min pappa har en gammal nalle!

PUBLIKEN ÄR som en orkester som Tant Klaver dirigerar, lyhört och säkert. Just när man tror att barnen håller på att trilla över kanten till ett osorterat kaos lugnar hon dem, sjunger en sång och presenterar hunden Cello (eller heter han Skällo? Namnet tycks variera beroende på vad publiken föredrar) som är misstänkt lik en läskflaska, vilket barnen förstås påpekar.

Tant Klaver berättar historien om "De tre små grisarna" med små medel: en keps, en murslev, hammare och spik och en halmbal. Historien kommer ständigt in på vänskap och familjeliv, och Tant Klaver vänder sig gång på gång till publiken. Barnen ropar rim, svarar på frågor och ger goda råd.

– Då tänkte grisarna flytta hemifrån, och vad tycker ni att de ska ta med sig då?

– En groda!
– En grön kotte!
– En enhörning!

Förslagen haglar och Tant Klaver leder dem säkert vidare genom den gamla sagan. När hon berättat färdigt övergår hon till att trolle, och barnen som varit där en gång tidigare påminner henne noggrant så att hon inte ska glömma bort att göra något av det hon gjorde förra gången. Efteråt vimlar alla barn in på scenen och åter upp den del av rekvisitan som består av okokt spaghetti. En orolig fröken säger något om att spaghetti väl sväller i magen, gör den inte det?

TANT KLAVER är en commedia-figur, en komediant-tant vars namn förstås både syftar på musik och på förmågan att klanta sig. Hon spelar med flera traditioner i ryggen, från de medeltida komedianerna som skojade runt kristna mysteriespel till de franska 1800-talspsykologerna Alfred Binet och Victor Henry som forskade i hur man minns händelseförlopp utifrån begriplighet, vilket även svenska forskare arbetat med.

Under föreställningen står regissören och manusförfattaren Augustin Schauermann, andra halvan av gruppen, vid sidan om för att se vad som händer. Han noterar genast att en flicka, som varit där förut, genast berättar att "pappa och brorsan skällde på mig".

– Säg du? Det där händer ibland. Man ser hur barnen bearbetar sina egna erfarenheter med hjälp av Tant Klaver, hon blir en arketypisk symbol att hämta styrka ur.

"De tre små grisarna" är kanske mest känd i sin Disneyversion numera, precis som "Snövit och de sju dvärgarna" som Tant Klaver också berättar i en annan föreställning. Man får vara försiktig, berättar Augustin Schauermann, och kryssa för att undvika sådant som det finns patent på.

– Vi kan till exempel inte nämna dvärgarna vid namn utan att det blir copyrightproblem. Men det kan barnen i publiken! Då får publiken ytterligare en roll som medspelare, när de säger det som skådespelaren inte kan säga.

Efter föreställningen vimlar publiken upp på scenen för att träffa Tant Klaver.

FOTO: LARS EPSTEIN

Tant Klaver har ingen egen scen i Stockholm. Det vore för dyrt. Hon spelar ofta på förskolor, och i vår hyr hon in sig med sju olika föreställningar på Hagagatan 48, där hon delar lokal med gruppen Improvisation o co som på kvällstid

spelar "Crime noir", en improviserad deckargåta. Sommartid spelar Tant Klaver sina föreställningar på Sagostigen i Malmköping, en bondgård där teatern bara är en del i upplevelsen som också omfattar svenska lantdjur och ett pariser-

hjul som måste trampas av föräldrarna.

TILL SKILLNAD FRÅN många andra grupper har Tant Klaver inga statsbidrag. Inte för att hon fått nobben, utan för att hon inte har sökt.

– Vi lägger hellre tiden på marknadsföring, säger Augustin Schauermann. Lär man sig driva teatern på statsbidrag kan ett beslut utplåna teatern. Så vill vi inte ha det.

LOTTA OLSOSON
lotta.olsosson@dn.se 08-738 22 1